N°. 288.

1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f. 30 in het jaar; die van de Courant alleen f. 20 en die van het Bijblad alleen f. 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 6 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

Door Zijne Majesteit den Koning is benoemd tot rentmeester van Hoogstdeszelfs particuliere domeinen te Winterswijk, de heer mr. *W. A. Roelvink*, lid der provinciale Staten van Gelderland, in plaats van den heer mr. *J. B. Roelvink*, op verzoek eervol ontslagen, onder dankbetuiging voor zijne veeljarige en trouwe diensten.

Bij besluit van den 2den December 1853, n°. 67, heeft Z. M. goedgevonden:

1°. aan de na te melden officieren bij de dienstdoende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, als:

aan *J. K. van Lidth de Jeude*, als 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Tiel;

aan *C. de Lange* jr., als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Zaandam, en aan jhr. *J. M. W. Speelman*, als 1ste luitenant bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden;

2°. op hun verzoek mede eervol ontslag te verleenen:

aan mr. *J. M. Ganderheijden*, als 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Zaltbommel, en zulks wegens verandering van woonplaats;

aan *F. A. Vink*, als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam;

aan mr. *C. F. T. van Maanen*, als 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats;

3°. eervol ontslag te verleenen:

aan *J. J. van Lidth de Jeude*, als 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Tiel, uit hoofde van verandering van woonplaats;

aan *J. B. Huijsmans*, als kapitein-kommandant der dienstdoende schutterij te Maassluis, en zulks wegens zijne benoeming tot paardenarts der derde klasse bij het leger;

4°. te benoemen:

bij de dienstdoende schutterij te Tiel, tot 2den luitenant *J. M. P. Everdingen*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage mr. *D. Fockema*, vroeger 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden;

bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam, tot kapitein *H. Rochussen* thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant *J. A. P. Pit*, thans 2den luitenant;

tot 2de luitenants *A. Hartevelt* en *J. van der Hoop* Az., thans schutters;

bij de dienstdoende schutterij te *Leyden*: tot 2den luitenant *J. G. de Sain*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te *Maassluis*: tot kapitein-kommandant *M. Dirkzwager* Gz., thans 1sten luitenant;

bij de dienstdoende schutterij te *Amsterdam*: tot 1sten luitenant-adjudant *P. van Dragt*, thans adjudant-onderofficier;

bij de dienstdoende schutterij te *Alkmaar*, tot 2den luitenant à la suite mr. *C. F. T. van Maanen*, tot dusverre 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te *'s Gravenhage*;

bij de dienstdoende schutterij te *Zaandam*: tot majoor-kommandant *H. van Voorst*, thans kapitein; tot kapiteins *C. Prins* Jz. en *J. B. Lienard*, thans 1ste luitenants: tot 1ste luitenants *L. J. Immink* en *C. Kroeger*, thans 2de luitenants; tot 2de luitenants *J. L. van der Moer*, sergeant-majoor en *M. Poel* Pz., thans schutter; tot officier van gezondheid der 3de klasse *J. M. C. Knollaert*, heelmeester aldaar, vroeger sergeant bij dezelfde schutterij;

bij de dienstdoende schutterij te *Amersfoort*: tot 1sten luitenant *H. F. Rijckse*, tans 2de luitenant; tot 2den luitenant *W. L. Scheltus*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te *Leeuwarden*; tot 1sten luitenant *E. Wybrands*, thans 2de luitenant; tot 2de luitenant mr. *A. Dorhout*, thans sergeant.

Bij besluit van den 2den December 1853, n°. 84, heeft Zijne Majesteit goedgevonden de gemengde Commissie uit de Provinciale Staten van Groningen en Friesland, belast met het onderzoek en overweging van het plan eener bedijking van een gedeelte der Lauwerzee, magtiging te verleenen, hare werkzaamheden na het sluiten der Staten-vergadering voort te zetten.

Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten, gedagteekend den 1sten en 2den dezer, goedgevonden te benoemen:

bij het wapen der infanterie, tot 1sten luitenant bij het 4de regiment (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *H. P. van Walt*, van het corps;

bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot paardenarts der 2de klasse (naar ouderdom van rang), den paardenarts der 3de klasse *J. E. C. Schook*, van gemeld personeel.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Het Fransche gouvernement heeft dienstig geacht de rede waarmede zijn nieuwe gezant te Konstantinopel den Sultan de geloofsbrieven heeft overhandigd, in haar geheel openbaar te maken. Volgens den *Moniteur* van eergisteren, heeft de generaal Baraguey d'Hilliers het volgende gesproken:

» Sire, ik heb de eer Uwe Majesteit de brieven te overhandigen van Zijne Keizerlijke Majesteit, mijn doorluchtigen souverein, waarbij ik als gezant bij de Verhevene Porte word aangesteld.

» Bij de moeijelijke omstandigheden waarin het Ottomannische gouvernement zich bevindt, verheugt het mij, door Zijne Majesteit Keizer Napoleon gekozen te zijn om Zijne Keizerlijke Majesteit den Sultan op nieuw zijne vriendschap te betuigen.

» Frankrijk is de oudste, de meest belangelooze van de bondgenooten der Verhevene Porte; deszelfs opregtheid kan niet in twijfel worden getrokken.

» Frankrijk is niet bevreesd voor den oorlog. Getrouw aan den geest zijner roeping, zoo als die door Keizer Napoleon zelven is uitgesproken, wil Frankrijk den vrede, doch het wil een duurzamen vrede zonder dubbelhartigheid en zonder vernedering voor zich of zijne bondgenooten.

» Met dat doel heeft Zijne Majesteit Keizer Napoleon, in overleg met zijne magtige bondgenoot de Koningin van Groot-Brittannie, zijne vloot naar het Oosten gezonden. Vertrouwende op de herhaalde verzekeringen van het kabinet van St. Petersburg, hoopt hij nog dat het tusschen de Verhevene Porte en het Russische hof opgerezen geschil zal kunnen worden vereffend; dat deze voorbijgaande ongelegenheid, eene onbewimpelde beslissing noodig makende van het vraagstuk der ondeelbaarheid en onschendbaarheid van het Turksche rijk, alleen zal strekken tot bevestiging van een onafhankelijk volksbestaan hetwelk voor gansch Europa eene zoo groote waarde heeft en zoo onmisbaar is voor de instandhouding van den wereldvrede.

» Zijne Keizerlijke Majesteit de Sultan kan er staat op maken dat Zijne Majesteit Keizer Napoleon, die de behoeften, de denkbeelden en de eer van Frankrijk zoo wel begrijpt, met dat doel zijnen bijstand aan Zijne Keizerlijk Majesteit den Sultan zal verleenen; en ik geloof de trouwe tolk van zijnen wil te zijn wanneer ik daarvan hier de verzekering geef.

» Ik maak van deze gelegenheid gebruik om aan Uwe Keizerlijke Majesteit te betuigen dat ik vurig wensch met al mijn vermogen mede te werken tot de instandhouding der oude en goede betrekking die Frankrijk steeds met de Verhevene Porte heeft aangehouden; en ik leg aan de voeten Uwer Majesteit de hulde van mijn diepen eerbied."

— De half-officiële *Oesterreichische Correspondenz* verklaart dat het berigt van de terugroeping van den Oostenrijkschen gezant bij de Porte, den heer von Bruck, geheel ongegrond is.

— Aan de Londensche *Times* wordt uit Weenen gemeld dat de Porte het afgeven van kaperbrieven streng heeft verboden.

— Een door den telegraaph overgebragt particulier berigt van den 2den dezer uit Weenen, zegt: » Volgens alhier ontvangene tijdingen bevindt de Turksch-Egyptische vloot zich thans niet in de Zwarte zee maar in den Bosporus. Een brief uit Bucharest van den 29sten November meldt dat de Russen bij Giurgewo verschansingen aanleggen."

— Aan de Weener effectenbeurs had eergisteren, Zaturdag, het gerucht van nieuwe onderhandelingen tot vereffening van het Turksch-Russische geschil, een gunstigen invloed op de fondsenmarkt.

FRANKRIJK.

Het Fransche regeringsblad behelst de volgende mededeeling: » Met den telegraaph is berigt ontvangen dat heden, den 2den December, volgens de bevelen van den minister van marine en kolonien, verscheiden nieuwe schepen voor 's rijks zeemagt van stapel zijn gelaten, te weten: te Cherbourg de brik van de eerste klasse de *Beaumanoir*; te Brest de *Duquesne*, een linieschip met stoomschroef, hetwelk met een stoomtuig van 650 paardenkrachten kan werden voorzien; te Lorient de *Hannibal*, een linieschip van 100 stukken en 650 paardenkrachten, met eene stoomschroef voorzien; te Toulon de *Fleurus*, een linieschip van 100 stukken en 650 paardenkrachten, insgelijks eene stoomschroef voerende.

» Bij het te water laten dezer schepen ging alles naar wensch en was eene tallooze menigte toeschouwers tegenwoordig, die telkens den kreet *leve de Keizer* aanhief."

De ministeriele Parijsche bladen berigten tevens dat de minister van marine bevel heeft gegeven om twee te Rochefort op stapel staande linieschepen eerlang te water te laten; zullende dien ten gevolge op den 28sten Februarij aanstaande een nieuw linieschip van 120 stukken, en op den 14den April daaraanvolgende een van 100 stukken van stapel loopen.

Bij een keizerlijk besluit werd onlangs bepaald dat buitenlandsche

schepen zonder betaling van differentiele regten tot aan het eind dezes jaars zouden kunnen worden gebezigd om in Fransche havens graan uit het buitenland of uit andere Fransche havens aan te voeren. Deze bepaling zal, volgens een thans door den Keizer genomen besluit, van kracht blijven tot den 31sten Julij van het volgende jaar.

Uit de handelsberigten over de afgeloopen week blijkt dat de zaken in Frankrijk over het geheel den gewonen gang gaan, niettegenstaande de duurte der levensmiddelen en het bedenkelijk voorkomen van het Turksch-Russisch geschil; de consumtie en de uitvoer zijn daardoor nog niet merkelijk afgenomen. Zoo hebben de inkomende regten aan het tolkantoor te Havre in de afgeloopen maand November twintig per cent meer opgebragt dan in November 1852; en de uit de schatkist tot aanmoediging van den uitvoer betaalde premien hebben bijna twee malen zooveel bedragen.

Op de graanmarkten te Parijs, Marseille en Havre waren in de afgeloopen week de prijzen vast of zelfs iets hooger; doch op de minder belangrijke graanmarkten in Frankrijk zijn de prijzen meestal een weinig gedaald.

Het bestuur der Bank van Frankrijk heeft in het eind der vorige week weder eene bijeenkomst gehouden om te overwegen of er maatregelen genomen dienden te worden om verdere vermindering der bij de Bank in voorraad zijnde specie voor te komen. Die vermindering heeft in drie maanden tijds 150 millioen francs bedragen, zoodat de Bank in het midden der vorige maand November 331 millioen aan specie in kas en voor 655 millioen francs banknoten in omloop had. Buitendien verwacht men dat het buitenlandsch graan hetwelk Frankrijk behoeft tot aanvulling van het tekort zijner graanproductie, welks bedrag op tien millioen hectoliters geschat wordt, grootendeels in geld zal moeten worden betaald, en dat dit den uitvoer van 150 tot 200 millioen aan specie zal noodzakelijk maken.

Evenwel heeft het bestuur der Bank, voor zoo veel blijkt, nog niet noodig geacht eenigen maatregel te nemen of veranderingen te brengen in den voet waarop zij thans voorschotten doet. Naar men verzekert, was haar voorraad specie in de voorafgegane week slechts omstreeks drie millioen francs verminderd.

— De heer Michel Chevalier, lid van den Franschen staatsraad, in het *Journal des Débats* een verslag gevende van de gelukkig volbragte hervorming van het Nederlandsche muntwezen, neemt daaruit aanleiding om het raadzame te betoogen van eene gelijke hervorming van het Fransche muntwezen, hetwelk thans nog twee standaards heeft. De beroemde Fransche staathuishoudkundige zegt dat zich meer en meer onmiskenbare voorteekenen opdoen van eene vermindering der koopwaarde van het goud, en dat deze te eeniger tijd eene groote verwarring moet te weeg brengen in het handelsverkeer en de bedrijvigheid dier landen, welke het stelsel van den dubbelen standaard ongewijzigd behouden. Al mogt ook de daling die de prijs van het goud in verhouding tot dien van het zilver op dit oogenblik ondergaat, voorbijgaande zijn en ophouden met de omstandigheden die den uitvoer eener groote hoeveelheid zilver uit Europa naar China hebben te weeg gebragt, dan nog zou het, volgens den genoemden schrijver, raadzaam zijn de hervorming van het Fransche muntwezen niet uit te stellen tot eenen tijd waarop zij veel grooter opofferingen zou vorderen dan thans.

— Het Parijsche dagblad de *Patrie*, hetwelk als een onderhandsch orgaan van het Fransche gouvernement geldt, gaf sedert eenigen tijd telkens berigten over de Turksche aangelegenheden die voor de zaak van Turkije en voor het behoud des vredes gunstig waren, doch later bleken onjuist of geheel onwaar te zijn. Tevens liep het in 't oog dat eenige bij de redactie van dat blad werkzame schrijvers de Parijsche effectenbeurs druk bezochten en bestendig speculatie dreven. Dit werd, bij de erkende betrekking van de *Patrie* tot het gouvernement, onder het publiek scherp afgekeurd. De eigenaar van het blad verklaart thans in hetzelve, dat hij zelf nimmer aan eenige beursspeculatie deel gehad heeft, dat hij het personeel der redactie heeft gewijzigd en in het vervolg des noods de strengste maatregelen zal nemen opdat er voor het publiek geen reden meer besta om de berigten van zijn dagblad te wantrouwen.

ENGELAND.

De officiele staat van den buitenlandschen handel van het Vereenigde Rijk in de met den 5den November jl. geëindigde maand, wijst, in vergelijking met dezelfde maand van 1852, eene vermeerdering aan van den uitvoer met 2,300,000 L. st.; deze vermeerdering van de waarde der uitgevoerde Britsche producten is mede, hoewel slechts voor een gering deel, een gevolg der rijzing van den prijs der grondstoffen.

Gedurende de tien eerste maanden dezes jaars heeft de uitvoer eene waarde van 78,155,755 L. st. bedragen, dat is 13,908,651 L. st. meer dan in hetzelfde tijdvak van 1852 en 15,029,699 meer dan in 1851.

De staat van den invoer levert, in vergelijking met het vorige jaar, geen belangrijk verschil op.

In vergelijking met de laatst voorafgegane maand van dit jaar is de uitvoer volgens den thans openbaar gemaakten maandstaat met ruim 2,660,000 L. st. verminderd; doch deze vermindering heeft zich in 1851 en in 1852 bijna in dezelfde mate vertoond.

De invoer van tarwe en meel heeft niettegenstaande de groote aanvraag en de hooge prijzen die in Engeland besteed worden, 6000 quarters en 17,300 centenaars minder bedragen dan in dezelfde maand van 1852.

Ook is er vermindering merkbaar in de hoeveelheid die van verscheiden artikelen voor binnenlandsch verbruik ingevoerd is.

Men ziet in dezen staat reeds de blijken van den nadeeligen invloed dien de gesteldheid der zaken binnen en buiten 's lands op de volksbedrijvigheid van Groot-Britannie uitoefent, doch niet in zulk eene mate als door sommigen verwacht werd. Over het geheel getuigen de opgaven nog van heerschende bedrijvigheid en welvaart.

De Bank van Engeland had op den 26sten November jl. voor 21,344,200 L. st. banknoten in omloop en voor 15,090,086 L. st. specie in kas: dat is, in vergelijking met den vorigen weekstaat, eene vermindering van 246,535 L. st. op het eerste en van 729,271 L. st. op het laatste cijfer.

— In het laatste der vorige week is te Chatham een nieuw Britsch linieschip, de *Majestic*, van stapel gelaten; het is voorzien van een schroefstoomtuig van 400 paardenkrachten.

Engeland heeft thans 217 oorlogsschepen in werkelijke dienst. Deze zouden, wanneer de bemanning volledig ware, te zamen ruim 44,000 koppen voeren; maar ten gevolge der groote schaarschheid aan zeelieden, die op 's lands vloot dienst willen nemen, en van de desertie van velen die reeds dienst genomen hadden, bedraagt de werkelijke bemanning der Britsche vloot waarschijnlijk niet meer dan 41,000 koppen.

— Het Anglicaansche genootschap voor de verspreiding van het Evangelie in vreemde landen, pleegt jaarlijks eene inzameling van giften in het Vereenigd Koningrijk te houden, die door een open brief der Koningin aangekondigd en aan het publiek aanbevolen wordt. Men zeide dat de minister van binnenlandsche zaken dit jaar tegen het uitvaardigen van dien brief bezwaar had gezien in de min of meer Roomschgezinde rigting van dat genootschap, en dat deswege een ernstig geschil in het kabinet ontstaan was. Dit wordt door den *Globe* tegengesproken: de koninklijke aanbeveling is niet geweigerd en zal ook dit jaar worden verleend.

Hoewel de hoop dat de Chinesche opstandelingen eene aanwinst voor de Protestantsche kerk zouden zijn, door latere berigten veel is verminderd, heeft het boven gemelde zendelinggenootschap geoordeeld dat van den tegenwoordigen verwarden toestand van China partij voor zijne zaak kon getrokken worden, en het verzamelt thans geldelijke bijdragen voor het uitzenden van tien nieuwe zendelingpredikers naar China. Een Schotsch zendelinggenootschap doet Bunjan's bekende *Pelgrimsreize*, een voor de levendige verbeelding der Chinezen berekend boek, in het Chineesch vertalen. Het eerste deel dezer vertaling wordt thans in Engeland gedrukt.

DUITSCHLAND.

Door de Oostenrijksche en Pruissische regeringen zijn in de zitting der Duitsche bondsvergadering van 10 November verklaringen betrekkelijk hare houding ten aanzien der Oostersche aangelegenheden afgelegd, die overgenomen zijn in ons nº. 271. Tot dusverre was niet gebleken dat die mededeelingen eenig gevolg hebben gehad; thans echter maken de Duitsche dagbladen bekend, dat daarop van wege Beijeren met eene eenvoudige dankbetuiging geantwoord is, maar dat Hannover, met hetwelk Saksen instemde, het volgende antwoord op de Oostenrijksche verklaring heeft gegeven:

» Hannover heeft ten allen tijde de overtuiging gekoesterd, dat het de taak en het belang des Duitschen bondgenootschaps is, te midden van eene Europesche krisis die staatkunde in acht te nemen en te bevorderen, welke het meest geschikt is, om de uitbreiding van het oorlogsgevaar tegen te gaan en eene stoornis der door de verdragen van 1815 gegrondveste en gewaarborgde orde te voorkomen. Met groote voldoening erkent dan ook de Koninklijke regering de pogingen van een doorluchtigen bondgenoot, om de bedenkelijke verschijnselen, die de botsingen in het Oosten zouden kunnen doen ontstaan, binnen de grenzen van een uitsluitelijken Russisch-Turkschen strijd beperkt te houden. De Hannoversche regering brengt daarenboven aan het kabinet van Weenen haren opregten dank voor eene verklaring, welke van de door Oostenrijk met betrekking tot het Oostersche vraagstuk aangenomen krachtige en onafhankelijke houding getuigenis aflegt en aan de hoop op het behoud des vredes een nieuw onderstand geeft."

— Eenigen tijd geleden hebben voorbereidende onderhandelingen over een tusschen Pruissen en Frankrijk te sluiten handelsverdrag plaats gehad zonder tot een resultaat te leiden. Thans berigt de Berlijnsche *Zeit*, dat er alle uitzigt bestaat op eene spoedige hervatting dier onderhandelingen; dat de Fransche regering herhaaldelijk den wensch te kennen heeft gegeven om met de Tolvereeniging en met Pruissen in naauwere handelsbetrekkingen te [illegible] thans meer dan vroeger bereid te zullen vinden tot het brengen van offers ten einde het tot stand komen eener overeenkomst te bevorderen.

— Een orgaan der Badensche regering, de geruchten van eene vreemde bemiddeling in de bestaande kerkelijke geschillen tegensprekende, voegt daarbij: » De groot-hertogelijke regering moet den staat van zaken, zoo als die vóór de met den aartsbisschop ontstane spanning was, eerst hersteld zien, alvorens zij in onderhandelingen kan treden; en dat zullen dan slechts regtstreeksche onderhandelingen met Rome moeten zijn. Bereidwillig zal zij, zoodra de aartsbisschop zijne handelwijs laat varen, en zijne tegen den regerings-commissaris en den opperkerkeraad uitgesproken excommunicatie intrekt, ook hare maatregelen van gestrengheid doen ophouden. Zij zal, even als vóór het betreurenswaardig geschil, op elke met de orde in den Staat bestaanbare wijze aan de wenschen van den aartsbisschop te gemoet komen, zijne klagten in zorgvuldige overweging nemen en alles uit den weg ruimen wat blijken mogt met het wezenlijk welzijn der kerk niet te kunnen overeengebragt worden. Daarentegen zal zij nooit eenige opruijing tot ongehoorzaamheid jegens het staatsgezag dulden en hare ambtenaren weten te beschermen tegen alle kerkelijke straffen, waarmede deze bedreigd mogten worden."

De Berlijnsche *Zeit* herinnert, dat de tegenwoordige aartsbisschop van Freiburg in 1848 plegtige kerkelijke dankfeesten heeft voorgeschreven voor de weldaden, welke de politieke beweging van dat jaar aan het Duitsche volk geschonken had; en dat hij bij eene circulaire heeft aanbevolen, in de Kamer van 1848 uitsluitend liberale mannen te kiezen en wel » omdat van de liberalen het meeste heil voor de kerk te verwachten was."

— Door de Pruissische regering zijn aan de Tweede Kamer reeds een aantal wetsontwerpen voorgelegd. Daaronder bevinden zich nieuwe verordeningen betrekkelijk de zamenstelling der besturen in de steden en in de plattelandsgemeenten van Westphalen; terwijl de minister van binnenlandsche zaken verklaard heeft, eerlang gelijke verordeningen voor de Rhijnprovincie, alsmede die omtrent de besturen der plattelandsgemeenten in de zes oostelijke provincien te zullen indienen. — Door een der leden is het voorstel gedaan om eene commissie te benoemen ten einde te onderzoeken, in hoeverre het mogelijk zou wezen de strafgevangenen met veldarbeid en ander werk buiten de gevangenis bezig te houden, en om voor zooveel noodig eene daartoe strekkende wet te ontwerpen. De voorsteller beval dit denkbeeld aan, als, ingeval van verwezenlijking, heilzame gevolgen moetende hebben voor de gezondheid en de zedelijkheid der gevangenen, en voor hunne geschiktheid om na afloop van hunnen straftijd in eigen onderhoud te kunnen voorzien.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Den 24sten November heeft de Koning de zitting van den Zweedschen rijksdag geopend met eene rede, in den aanvang waarvan hij van den dood van zijn tweeden zoon, Prins Gustaaf, van zijne eigene gevaarlijke ziekte, van de geboorte van eenen erfprins en van de door de cholera aangerigte verwoestingen melding maakte en daarna aldus vervolgde:

» Onze betrekkingen tot alle buitenlandsche mogendheden dragen voortdurend den stempel van wederkeerige vriendschap en vertrouwen. Ik zal, even als tot hiertoe, ook in het vervolg aan de handhaving van de onafhankelijkheid des vaderlands en van zijne heiligste belangen mijne onafgebroken zorg toewijden.

» De landbouw, die belangrijke tak onzer bedrijvigheid, heeft in de laatste tijden zeer bevredigende vorderingen gemaakt. De jongste oogst heeft echter betrekkelijk niet bijgedragen tot vermeerdering der algemeene welvaart. Daar hij grootendeels gebezigd werd tot vervaardiging van eenen drank, welks misbruik de edelste hoedanigheden des volks dreigt te ondermijnen, zoo is hij niet voldoende geweest om den invoer van levensmiddelen overbodig te maken, terwijl bij een doelmatiger gebruik de vaderlandsche bodem meer zou kunnen leveren dan voor eigen behoefte noodig is. Het is tijd, goede heeren en Zweedsche mannen, ten deze maatregelen te nemen, ten einde een meer met het algemeen welzijn overeenkomstig resultaat te verkrijgen. Alle goede burgers zijn in dit opzigt door een even edelen als vaderlandlievenden geest bezield. Uit alle deelen des koningrijks heb ik talrijke adressen ontvangen, om mij te verzoeken, dat ik aan de zooveel nadeel aanbrengende vervaardiging van den bedoelden drank en het daaruit voortvloeijend overmatig gebruik van denzelve een perk moge stellen. Ik zal u betreffende deze aangelegenheid een voorstel doen voorleggen in de overtuiging, dat gij aan mijne vaderlijke bedoelingen te gemoet zult komen.

» Onze voorname zorg moet gewijd zijn aan de middelen ter bevordering eener voortgaande ontwikkeling van onze materiele hulpbronnen, ter aanmoediging onzer nijverheid, ter verbetering onzer middelen van gemeenschap, ten einde deze meer aan de vorderingen van den tijd te doen beantwoorden, en ter opening van nieuwe bronnen van bestaan en welvaart voor eene steeds toenemende bevolking. Gij zult in de u medegedeelde voorstellen nieuwe bewijzen vinden van mijne op deze onderwerpen gevestigde aandacht, en ik reken op uwe verlichte medewerking om mijne bedoelingen te verwezenlijken.

» Het gevoel van mijnen pligt, tegenover den politieken toestand van Europa, noopt mij, u eene omstandige opgave der voor de aanvulling van ons stelsel van verdediging vereischte sommen en der maatregelen voor te leggen, die noodig zijn ten einde hetzelve op eenen voet te brengen, geschikt om de onafhankelijkheid des koningrijks te verzekeren. Ieder opregt vriend des vaderlands zal aan deze gewigtige belangen de ernstigste aandacht moeten schenken. Nooit heeft een Zweedsch monarch in het belang der eer en der nationaliteit zijns volks te vergeefs een beroep gedaan op de vaderlandsliefde zijner onderdanen. Gij zult u, daarvan ben ik overtuigd, de waardige vertegenwoordigers eens volks betoonen, welks moed en zelfverloochening den Zweedschen naam met onuitwischbare letters op de glorierijkste bladen der geschiedboeken gegriffeld hebben.

» Bij het onderzoek der aan u voor te leggen voorstellen zult gij u overtuigen, dat de nieuwe aanvragen voor openbare werken, leger en zeemagt geene verhooging der op den vorigen Rijksdag bewilligde gewone belastingen noodzakelijk maken."

Volgens berigten uit Stockholm hebben de woorden des Konings, waar hij van zijnen pligt gewaagde om bij de tegenwoordige politieke gesteldheid van Europa de middelen tot handhaving van 's Rijks onafhankelijkheid te verzekeren, op de vergadering die de troonrede herhaaldelijk door luide toejuichingen afbrak, een zeer levendigen indruk gemaakt. Overigens maakte men uit de laatste zinsnede op, dat de regering geen buitengewone oorlogstoerustingen op het oog had.

ITALIE.

De Sardinische regering tracht zich van de politieke uitgewekenen te ontdoen, zonder hen echter aan Oostenrijk of eenige andere mogendheid waardoor zij vervolgd worden, te willen uitleveren. Den 27sten November zijn 85 uitgewekenen aan boord van het fregat *Euridice* te Villafranca naar Engeland ingescheept; mogten zij aldaar geen onderstand vinden, dan zullen zij verder naar de Vereenigde Staten worden gebragt.

Het stedelijk bestuur van Genua heeft besloten voor zes millioen francs aandeelen te nemen in het kapitaal hetwelk bijeengebragt wordt om eenen spoorweg over de Zwitsersche Alpen door den Luckmanier-pas aan te leggen.

De Londensche bladen deelen een particulieren brief uit Milaan mede, waarin de staat van Lombardije weder zeer ongunstig wordt voorgesteld; de hoop op eene politieke ommekeering in Italie, die het gevolg van een algemeenen oorlog zou kunnen zijn, brengt de gemoederen in eene gisting welke de overheden tot de strengste voorzorgmaatregelen noopt en talrijke arrestatien, ook onder de hoogste klassen der bevolking, ten gevolge heeft.

SPANJE EN PORTUGAL.

De jongste berigten uit Lissabon van den 26sten November melden dat allerwege in het koningrijk orde en rust heerschte. Het gerucht van oproerige bewegingen, ten doel hebbende om Don Miguel tot regent te verheffen, schijnt geheel ongegrond te zijn.

— Volgens een door den telegraaph overgebragt berigt uit Madrid van den 29sten November, is dien dag aan de Cortes de begrooting der staatsinkomsten en uitgaven voorgedragen en magtiging door het gouvernement gevraagd tot voortdurende heffing der belastingen.

In den Spaanschen senaat vertoont zich eene hevige tegenkanting tegen het ministerie, welke vooral uit redenen van persoonlijken aard en uit partijzuchtige bedoelingen schijnt voort te komen. De oppositie heeft hare aanvallen vooral gerigt tegen het wets-ontwerp strekkende om al de dusver verleende spoorwegconcessien te bekrachtigen. Volgens de jongste langs den gewonen weg ontvangen berigten, loopende tot den 28sten November, scheen de oppositie op dit punt te zullen terugdeinzen.

Den 27sten November is te Madrid eene overeenkomst tusschen Frankrijk en Spanje geteekend, strekkende tot wederzijdsche waarborging van den letterkundigen eigendom.

De Cortes hebben, in overeenstemming met het ministerie, besloten dat de dagbladen voortaan vrijelijk verslag zouden kunnen geven van het verhandelde in de zittingen der wetgevende Kamers, zonder langer aan het officiele verslag gebonden te zijn.

In het Spaansche regeringsblad is verkondigd dat de Koningin van Spanje in welstand de negende maand harer zwangerschap is ingetreden.

RUSLAND.

Volgens de berigten uit St. Petersburg van den 20sten November heeft de Keizer aan den staatsraad Struve een ridderteeken toegezonden met een eigenhandig schrijven, inhoudende dat de Keizer hem een bijzonder gunstbewijs wilde schenken bij gelegenheid dat de meting van den meridiaan van de Zwarte zee tot aan de Noord-poolzee onder de onmiddellijke leiding van den beroemden sterrekundige was voltooid.

HANDELS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 3 December: Fransche 3 pcts. rente fr. 74.75; idem 4½ pcts. fr. 100.50.

Londen 3 December: Engel. 3 pcts. gecons. 49⅞, 94¾ pct. — Nederl. 2½ pcts. „ pct.; — idem 4 pcts. 95 pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 5den December* 1853.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van heden bepaald dat op aanstaanden Woensdag, des namiddags ten twee ure, behandeld zullen worden de wets-ontwerpen betrekkelijk de regeling der uitgaven wegens verstrekkingen voor de Departementen van Marine en Oorlog, dienst 1853, waaromtrent heden verslag is uitgebragt. Tevens is door de Vergadering uitgemaakt dat de heer Cost Jordens, ten gevolge van de aanneming der betrekking van kantonregter, waartoe hij is herbenoemd, heeft opgehouden lid der Kamer te zijn.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden het VIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1854 (*Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst*) gelijk het door de Regering is voorgesteld, onveranderd aangenomen met 50 tegen 12 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Ter Bruggen Hugenholtz, Westerhoff, Hengst, van Eck, Zylker, van Hoëvell, Sloet tot Oldhuis, Thorbecke, de Man, Storm, van der Veen en Reinders.

Het 1ste artikel regelende het tractement van den Minister (ƒ 8000) is met 44 tegen 16 stemmen goedgekeurd.

Tegen dat artikel hebben gestemd de heeren: Strens, van Wintershoven, van Bosse en de Poorter, en de boven aangegeven leden.

Van wege het Bestuur der Hollandsche IJzeren Spoorweg-maatschappij is bekend gemaakt de navolgende

STAAT van het aantal reizigers en van de opbrengsten van den Hollandschen IJzeren Spoorweg, gedurende de maand November 1853.

STATIONS.	AANTAL REIZIGERS.	OPBRENGST VAN REIZIGERS.	OPBRENGST VAN GOEDEREN, ENZ.
Amsterdam	12610	ƒ 17950.95	ƒ 3895.21
Halfweg	406	142.15	5.0[illegible]
Haarlem	8069	6005.05	1582.76
de Vogelenzang	502	410.00	61.05½
Hillegommerbeek	33	28.60	—.37
Veenenburg	581	424.95	86.12
Piet Gijzenbrug	604	485.10	47.85
Warmond	376	282.65	[illegible]
Leyden	7129	6155.10	975.[illegible]
Voorschoten	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Nieuw-Oostende	115	[illegible]	[illegible]
's Gravenhage	12277	[illegible]	[illegible]
Rijswijk	205	123.35	[illegible]
Delft	5678	3003.35	[illegible]
Schiedam	4367	2315.15	707.74½
Rotterdam	12501	13818.15	2883.92½
		ƒ 62,582.40	ƒ 13,478.76½
Totaal	65,879	ƒ 76,041.16½	
Bedrag der vorige opgave	808,744	911,4[illegible].40	
Totaal Generaal	ƒ 874,623	ƒ 987,5[illegible]	

Van wege het Bestuur der Nederlandsche Rhijnspoorweg-maatschappij is bekend gemaakt de navolgende

STAAT van het aantal reizigers en van de opbrengsten van den Rhijnspoorweg, gedurende de maand October 1853.

STATIONS.	AANTAL REIZIGERS.	OPBRENGST VAN REIZIGERS.	OPBRENGST VAN GOEDEREN ENZ.
Amsterdam	8354	ƒ 11398.90	ƒ 2935.47
Abcoude	1321	549.60	51.71
Loenen, Vreeland	1202	[illegible]	[illegible]
Nieuwersluis	434	231.10	12.2[illegible]
Breukelen	1091	529.65	13.8[illegible]
Maarssen	635	391.07½	70.24
Utrecht	7635	7724.17½	[illegible]
Zeist, Driebergen	1167	1034.20	311.3[illegible]
Maarn en Maarsbergen	710	744.00	199.2[illegible]
Veenendaal	548	496.45	[illegible]
Ede	880	906.45	480.2[illegible]
Wolfhezen	88	88.00	[illegible]
Arnhem	3544	8012.85	[illegible]
Diverse ontvangsten	„	1525.00	
	27559	ƒ 34,365.90	ƒ [illegible]
Totaal der opbrengsten		ƒ 47,696.04	

Rijnhoogte te Keulen: den 3den December 3 voet 10½ duim (4 voet ⅓ duim Rijnl.).

ADVERTENTIËN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 20sten December 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant of bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-ingenieur van den Waterstaat, in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het opmaken en tot den 31sten December 1856 onderhouden van 's Rijks Werken te Willemstad in de provincie Noordbrabant, met de leverantie der daartoe benoodigde materialen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdags en Zaturdags vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje te 's Hertogenbosch en bij den Ingenieur J. de Kruijff te Breda.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 13den December 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het aanleggen van Rijswerken tot verbetering van het Vaarwater op de Rivier de Maas, tusschen Well en het Heiland onder Heukelum.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan die van de Provinciale Besturen van Noordbrabant en Gelderland te 's Hertogenbosch en te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, waar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in die provincien ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje, den Ingenieur L. Rijsterborgh en den Opzigter J. Verdoorn Bz., te 's Hertogenbosch.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 13den December des jaars 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

De Keibestrating van den aangelegd wordende weg van Tilburg naar Turnhout, voor zooverre het Nederlandsche grondgebied zich uitstrekt, eene lengte uitmakende van 9245 ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 28 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdags en Zaturdags vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur H. F. Fijnje, den Ingenieur Jonkheer E. C. R. Ridder van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch, en bij den Opzigter de J. Lugten Bz. te Tilburg.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag den 8sten December 1853, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

DEPARTEMENT VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 7den December 1853, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien, voorloopig belast met het Bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., geen plaats hebben.

Verpachting van Tollen op 's Rijks Groote Wegen.

Op Donderdag den vijftienden December 1853, des voormiddags ten tien ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen te *Utrecht*, achter St. Pieter, Wijk F, nº. 363, zal van wege het Departement van Finantien, onder voorbehoud van nadere goedkeuring, al dan niet in het bijzijn van den Ondergeteekende, door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te *Utrecht*, ten overstaan van den Notaris *Vosmaer*, residerende aldaar, worden overgegaan tot de Openbare Verpachting van de navolgende Tollen op 's Rijks Groote Wegen, voor den tijd van één jaar, ingaande te middernacht tusschen den laatsten Maart en den 1sten April 1854, als:

Groote Weg der 1ste klasse numero 1.

1º. de Tol numero 5 aan de Doornenhaag in de Gemeente Hoogland bij Hoevelaken;

Groote Weg der 1ste klasse numero 3.

2º. de Tol numero 5 te Loenen;
3º. de Tol numero 6 te Breukelen;
4º. de Tol numero 7 nabij Maarssen;
5º. de Tol numero 8 onder Utrecht;

Groote Weg der 1ste klasse numero 5.

6º. de Tol numero 4 aan den Heldam onder Veldhuizen nabij Harmelen;
7º. de Tol numero 5 onder den Ouden Rhijn bij Utrecht aan den Hommel;
8º. de Tol numero 1 in de Holle Bildt;
9º. de Tol numero 2 bij het Huis ter Heijde onder Zeist;
10º. de Tol numero 3 op den Waterheuvel onder Soest;
11º. de Tol numero [illegible] Amersfoort;

Groote Weg der 1ste klasse numero 8.

12º. de Tol te Zeist nabij Scharweijde;
13º. de Tol numero 1 onder Driebergen bij Rijsenburg;
14º. de Tol numero 2 te Doorn;
15º. de Tol numero 3 te Darthuizen;
16º. de Tol numero 4 nabij Amerongen;
17º. de Tol numero 5 te Remmerden;
18º. de Tol numero 6 te Rhenen;

Groote Weg tusschen Zeist en Woudenberg.

19º. de Tol aan het einde van de Laan Beek en Rooijen onder Zeist;
20º. de Tol bij den Korenmolen onder Woudenberg.

De Voorwaarden der Verpachting liggen ter lezing aan het Provinciaal [illegible] in het *Oost-Indisch huis* (*Hoogstraat*), aan de Kantoren van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te *Utrecht*, *Amersfoort*, *IJsselstein*, *Loenen*, *Maarssen*, *Rhenen* en *Wijk bij Duurstede*, mitsgaders ten Kantore van voornoemden Notaris.

Amsterdam, den 28sten November 1853.

De Directeur der Registratie en Domeinen voor de provincie Noordholland en Utrecht,
STEENDIJK.

NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ DER SPOORWEGEN VAN ANTWERPEN NAAR ROTTERDAM.

De Raad van Administratie der Maatschappij heeft de eer Heeren Deelhebbers te verwittigen, dat de negende storting, ad [illegible] *francs per aandeel*, is vastgesteld [illegible] *5den Januarij 1854*.

De Stortingen kunnen geschieden:
te *Londen*, bij de Heeren *Masterman, Peters en Cº.*;
te *Brussel*, bij de Heeren *J. R. Matthieu et Fils*;
te *Parijs*, bij den Heer *L. Martineau*, Rue de Provence, Nº. 13;
te *Rotterdam*, bij de Heeren *Moses Ezechiels en Zoon*.

De deelhebbers die deze Storting niet *vóór den 10den Januarij 1854* hebben geëffectueerd, beloopen de pœnaliteiten bij de Statuten bepaald.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 5 December 1853, ¼ voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebl. koers.	Laatste koers v. gisteren.		pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebl. koers.	Laatste koers v. gisteren.		pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebl. koers.	Laatste koers v. gisteren.
NEDERLAND. Werk. Schuld.	2½	61¼	61⅜	61 5/16	61¼	RUSLAND. Neg. Stiegl. Nieuwe	4	—	—	—	87½	POLEN. Obligatien	4	—	—	—	—
Dito dito.	3	73½	73⅝	—	73⅜	Nieuwe Engelsche	4½	—	—	—	—	Aandeelen 1835	.	—	—	—	—
Dito dito.	4	92½	92 13/16	92½	92½	SPANJE. Nieuwe Uitgestelde	1	21⅝	21¾	21 11/16	21 13/16	SARDINIE. Te Londen	5	—	—	—	—
Amortisatie	3½	—	—	—	—	Nieuwe	3	45¾	—	—	45½	DENEMARKEN. Dito	5	—	—	—	—
Aand. Handel-maats.	4½	—	—	—	—	Binnenlandsche	3	41 3/16	41 5/16	41¼	41¼	PERU. Dito	4½	—	—	—	—
O.-I. Leening 1844.	4	—	—	—	—	Cert. Coup. Sp. Com.	.	5 7/16	—	—	5 7/16	GRIEKENLAND. Dito	5	—	—	—	14 9/16
Aand. Arnh. Spoorweg.	4½	—	—	—	—	Amortisabele Schuld	.	—	—	—	—	PHILADELPHIA. Bij Hope en C.	5	—	—	—	—
Dito Holl. dito.	.	—	—	—	—	PORTUGAL. Londen Nieuwe	3	36 7/16	36⅝	36½	36¼	Te Londen	6	—	—	—	—
[illegible] Certificaten	2½	—	—	—	—	Dito Uitgestelde	.	—	—	—	—	Bank, origin	.	—	—	—	—
[illegible] Rothschild	.	50⅛	—	—	—	OOSTENRIJK. Bank.	5	—	—	—	—	LOUISIANA. Te Londen	5	—	—	—	—
[illegible] Certificaten	3	—	—	—	—	Dito	4	—	—	—	—	BRAZILIE. Te Londen 1824	5	94⅞	—	—	—
RUSLAND bij Hope en C.	5	104	—	—	104¼	Metal. 1816-1852	5	76	76⅛	—	75 15/16	Dito 1843	5	—	—	—	—
Dito Aº. 1828-1829	.	102½	—	—	102¾	Dito 1847	2½	—	—	—	39⅜	GRENADA. Dito à L. st. 100.	2½	—	—	—	23 7/16
Inschr. op 't Grootboek	6	—	—	—	—	Dito 1851-1852	2½	39¼	—	—	39⅛	Dito [illegible]	.	[illegible]	8⅛	—	[illegible]
Dito Certificaten	.	68¼	68⅝	—	—	Dito 1849	5	90⅞	91	—	90¾	[illegible]	.	—	—	—	—
Cert. dito [illegible]	5	—	—	—	—	Dito Inschr. B.	5	90⅞	91	—	90¾	MEXICO. Te Londen L. st. 100	3	23 3/16	23¼	—	23
Negot. 1831 [illegible]	3	96⅞	—	—	—	Aand. f 500 bij Rothschild	.	—	—	—	—	Dito Onbepaalde	.	23 1/16	23¾	23⅛	22⅞
Negot. 1840	4	89⅛	—	—	89	Dito 250 dito 1839	.	—	—	—	—	VENEZUELA. Te Londen	.	—	—	—	—
Dito Stieglitz	4	87¾	—	—	—	NAPELS. Certific. bij L. en R.	5	—	—	—	—	Dito Uitg.	.	—	—	—	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.